U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Michala Mazance a soudců Mgr. Davida Hipšra a JUDr. Jana Passera v právní věci žalobce: **M. R.,** proti žalovanému: **Univerzita Karlova v Praze,** Ovocný Trh 3/5, Praha 1 – Staré Město, v řízení o žalobě proti rozhodnutí Univerzity Karlovy v Praze ze dne 30. 7. 2009, čj. 5638/09/III/Ká/Pi, o návrhu žalovaného na přikázání věci jinému soudu,

t a k t o :

Návrh žalovaného na přikázání věci vedené u tohoto soudu pod sp. zn. 5 Ca 123/2009 jinému krajskému soudu **s e z a m í t á** .

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou podanou u Městského soudu v Praze, domáhal zrušení rozhodnutí rektora Univerzity Karlovy v Praze, kterým bylo potvrzeno rozhodnutí děkana Právnické fakulty této univerzity o nepovolení přerušení žalobcova studia. Žalovaný ve svém podání ze dne 26. 11. 2009 navrhl, aby věc byla přikázána Krajskému soudu v Praze. Žalobce se k možné delegaci místně příslušného krajského soudu nevyjádřil.

Nejvyšší správní soud obdržel cestou Městského soudu v Praze dne 28. 12. 2009 tento návrh na přikázání věci vedené pod sp. zn. 5 Ca 123/2009 jinému krajskému soudu ve smyslu § 9 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“) proto, že žalobce již od roku 1996 vykonává funkci přísedícího v trestním senátu Městského soudu v Praze. Na tuto skutečnost upozornil rektor žalovaného ve svém vyjádření k žalobě, v níž uplatnil námitku podjatosti podle § 8 odst. 5 s. ř. s. Skutečnost, že žalobce vykonává funkci přísedícího u městského soudu, je dle žalovaného způsobilá zavdat objektivní pochybnosti o nepodjatosti soudců specializovaných senátů městského soudu.

Nejvyšší správní soud usnesením ze dne 14. 1. 2010, čj. Nad 33/2009 - 25, zamítl návrh na přikázání věci vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 5 Ca 123/2009 jinému krajskému soudu, protože dosud nemohlo být zákonem stanoveným způsobem rozhodnuto, že soudci správního úseku městského soudu jsou z projednávání předmětné věci vyloučeni v rozsahu znemožňujícím sestavit senát, který by věc projednal a rozhodl.

Následně vyzval Městský soud v Praze žalovaného k upřesnění námitky podjatosti vznesené vůči soudcům správního úseku tohoto soudu. Žalovaný v této souvislosti uvedl, že žalobce již od roku 1996 vykonává funkci přísedícího v trestním senátu Městského soudu v Praze, přičemž s ohledem na časové období, v němž tuto funkci vykonává, je dán důvod pochybovat o nepodjatosti všech soudců Městského soudu v Praze. Dále uvedl, že Nejvyšší správní soud (pozn. NSS – správně Nejvyšší soud) v rozhodnutí ze dne 4. 5. 1999, sp. zn. 2 Cdon 1588/96, konstatoval, že dlouhodobý kolegiální vztah soudce k účastníku řízení, který dříve působil jako soudce na témže pracovišti, je skutečností způsobilou vyvolat pochybnost o nepodjatosti soudce.

S ohledem na to, že žalobce na soudu vykonává funkci přísedícího, žalovaný vznesl námitku podjatosti vůči všem soudcům správního úseku Městského soudu v Praze.

Městský soud v Praze k posuzované věci předložil vyjádření členů specializovaného a podle rozvrhu práce příslušného senátu 5 Ca a rovněž i členů zastupujícího šestého a osmého senátu, kteří uvedli, že se ve věci vedené pod sp. zn. 5 Ca 123/2009 necítí být podjatí, neboť nemají žádný poměr k projednávané věci, k účastníkům řízení či k jejich zástupcům.

Nejvyšší správní soud při posouzení návrhu vycházel z následujících skutečností, úvah a závěrů.

Podle § 9 odst. 1 s. ř. s. Nejvyšší správní soud přikáže věc jinému než místně příslušnému krajskému soudu, jestliže pro vyloučení soudců specializovaných senátů místně příslušného soudu nelze sestavit senát. Podle § 8 odst. 1 s. ř. s. jsou soudci vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům, je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučeni jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech. Podle § 8 odst. 5 s. ř. s. účastník nebo jiná osoba zúčastněná na řízení může namítnout podjatost soudce, soudní osoby, tlumočníka nebo znalce. Námitku musí uplatnit do jednoho týdne ode dne, kdy se o podjatosti dozvěděl; zjistil-li důvod podjatosti při jednání, musí ji uplatnit při tomto jednání. K později uplatněným námitkám se nepřihlíží. Námitka musí být zdůvodněna a musí být uvedeny konkrétní skutečnosti, z nichž je dovozována. O vyloučení soudce rozhodne usnesením po jeho vyjádření Nejvyšší správní soud.

S ohledem na shora uvedená ustanovení soudního řádu správního lze věc přikázat jinému než místně příslušnému krajskému (zde městskému) soudu za předpokladu vyloučení soudců místně příslušného soudu v takovém rozsahu, který znemožňuje sestavit senát způsobilý k projednání a rozhodnutí věci.

Soudce lze vyloučit jednak ze zákonem stanovených důvodů (tzv. *iudex inhabilis*) a jednak na základě námitky podjatosti uplatněné ze strany účastníků řízení (tzv. *iudex suspectus*). Kategorie nestrannosti soudce má přitom subjektivní i objektivní rovinu. Nejvyšší správní soud v usnesení ze dne 16. 7. 2008, čj. Nao 76/2008 - 92, konstatoval, že *rozhodující pro výrok o podjatosti či nepodjatosti soudce nemůže být pouze hodnocení subjektivního pocitu soudce, nýbrž objektivní úvaha, zda s ohledem na zjištěné okolnosti případu lze mít za to, že soudce by mohl být podjatý*. Tato objektivní úvaha však musí vyplývat z konkrétních zjištění vyplývajících z okolností té které věci. Ústavní soud ve svém rozhodnutí ze dne 27. 11. 1996, sp. zn. I. ÚS 167/94, http://nalus.usoud.cz, konstatoval, že *vyloučení soudce z projednávání a rozhodování ve věci má být založeno nikoliv na skutečně prokázané podjatosti, ale je dáno již tehdy, jestliže s ohledem na okolnosti případu lze mít pochybnosti o jeho nepodjatosti*. Pro závěr, že jsou zde objektivní důvody pochybovat je třeba vedle posouzení faktického vzájemného vztahu žalobce a soudců správního úseku Městského soudu v Praze zhodnotit též to, jaký je subjektivní náhled účastníků soudního řízení a soudců samotných na tvrzení o jejich možné podjatosti. Nejvyšší správní soud v usnesení ze dne 13. 4. 2010, čj. Nao 13/2010 - 68 uzavřel, že „*při rozhodování o možném vyloučení soudce dle § 8 s. ř. s. je třeba přihlížet i k subjektivním hlediskům (osobnímu přesvědčení) účastníků či soudce samotného, pro posouzení je však rozhodující hledisko objektivní (okolnosti zakládající pochybnost o soudcově nepodjatosti)*“. Jinými slovy, určující pro závěr o možné podjatosti soudců jsou objektivně zjištěné skutečnosti zakládající důvod pochybovat o nepodjatosti soudce, avšak tyto objektivní skutečnosti jsou podstatnou měrou ovlivněny též subjektivním vnímáním těchto skutečností osobami, o jejichž případný

vztah se v posuzované věci jedná. V usnesení ze dne 11. 6. 2010, čj. Nao 46/2010 - 78, Nejvyšší správní soud uvedl, že *„důvodem vyloučení je taková povaha subjektivního vztahu soudce k věci samé, k účastníkům či jejich zástupcům, která je natolik objektivizovatelná, že lze důvodně pochybovat o jejich nepodjatosti.“*

V posuzované věci shledával žalovaný důvod podjatosti v působení žalobce jako přísedícího v jednom z trestních senátů Městského soudu v Praze. Ani žalovaný netvrdil žádné konkrétní skutečnosti, ze kterých by bylo možné dovodit jakýkoli subjektivní vztah žalobce k soudcům správního úseku Městského soudu v Praze, jehož podobu a intenzitu by bylo možné ve vztahu k námitce podjatosti hodnotit a naopak. Dotčení soudci (soudci senátu, který byl rozvrhem práce určen k vyřízení věci a senátů zastupujících) se necítí ve věci podjati, neboť nemají žádný poměr k projednávané věci a k účastníkům řízení. Žalobce se k případné podjatosti soudců nevyjádřil.

Na Městském soudu v Praze působí relativně velké množství soudců, kteří vyřizují agendy různého druhu (občanskoprávní, trestněprávní, obchodněprávní a agendu správního soudnictví). I vzhledem k počtu soudců vykonává Městský soud v Praze svoji činnost na více oddělených pracovištích. Agenda správního soudnictví je vyřizována v jiné soudní budově než agenda trestněprávní. Případný profesní kontakt žalobce se soudci správního úseku v prostorách soudní budovy je vyloučen i z tohoto důvodu. I vzhledem k počtu soudců a dislokaci jejich pracovišť se ani všichni soudci Městského soudu v Praze navzájem osobně neznají. Tím spíše to platí v případě přísedících, kteří do budovy soudu dochází pouze v souvislosti s konkrétním trestním řízením, jehož se účastní. Nebylo zjištěno, že by tomu mělo být v posuzované věci jinak.

Předmětem řízení o správní žalobě je rozhodnutí žalovaného o zamítnutí žádosti žalobce o odklad studia. Řízení o správní žalobě nemá žádnou souvislost s jakýmkoli probíhajícím trestním řízením a je proto vyloučeno, aby trestní rozhodnutí, na kterém by se žalobce coby přísedící mohl fakticky podílet, mohlo jakkoli ovlivnit rozhodování soudu v této věci. I se zřetelem k výše uvedeným skutečnostem rovněž nemá na posouzení věci vliv rovněž to, že žalobce vykonává funkci přísedícího v trestním senátu delší dobu.

Neobstojí rovněž odkaz žalovaného na rozhodnutí Nejvyššího soudu 2 Cdon 1558/96. V tomto případě nelze s odkazem na shora uvedené důvody žalobce považovat za kolegu soudců správního úseku Městského soudu v Praze, nelze hovořit o jejich dlouhodobém kolegiálním vztahu a nenastala proto situace, kdy soudci rozhodují ve věci svého (bývalého) kolegy.

Lze proto uzavřít, že v řízení nebyly zjištěny žádné důvody, pro které by bylo možné pochybovat o nepodjatosti všech soudců správního úseku Městského soudu v Praze v této věci. Nebyla proto naplněna podmínka pro přikázání věci jinému soudu uvedená v § 9 odst 1 s. ř. s. spočívající v nemožnosti sestavit senát z důvodu vyloučení soudců specializovaných senátů místně příslušného soudu. S odkazem na shora uvedené důvody proto Nejvyšší správní soud návrh na přikázání věci jinému soudu zamítl.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 30. června 2010

JUDr. Michal Mazanec
předseda senátu